

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

ZESPOŁU SZKÓŁ
BUDOWLANO- DRZEWNYCH
IM. BOLESŁAWA CHROBREGO

ROK SZKOLNY 2011/2012

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr. 51, poz. 458 zmiany: z 2003r., Dz. U. Nr 210, poz. 2041; z 2005r. Nr 19, poz. 165),
> załącznik nr. 4- podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003r. Nr. 24, poz. 198).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr. 26, poz. 226).
5. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 stycznia 1994r. (Dz. U. Nr. 111, poz. 535 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr. 35, poz. 230 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr. 11, poz. 114).
9. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2002r. Nr. 11, poz. 109 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003r. w sprawie zakresu i organizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi młodzieżą (Dz. U. Nr. 130, poz. 1196).

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo- profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Założeniem szkolnego programu profilaktyki jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę pierwszorzędową skoordynowaną z działaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przeprowadzone badania oraz liczne obserwacje młodzieży wskazują, że wzrasta liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite zachowania ryzykowne. Niosą one ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najczęstszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież możemy zaliczyć: palenie tytoniu, używanie alkoholu, próbowanie środków psychoaktywnych oraz wczesną aktywność seksualną. Bardzo częstą przyczyną tych zaburzeń jest niewydolność wychowawcza i ekonomiczna rodzin, rozpad tradycyjnych więzi emocjonalnych, słaba odporność psychiczna młodzieży i dorosłych. Wzrost liczby zachowań patologicznych wśród młodzieży jest ściśle związany z patologizacją życia społecznego.

Obecnie coraz częściej obserwuje się zachowania młodzieży określane jako agresywne. Młodzi ludzie nie radzą sobie z trudnościami dzisiejszego świata nie umieją kierować własnym rozwojem, potrzebne im są wzory zachowań, ideały, do których mogliby dążyć. Niepokoi narastająca agresja, wulgarny język, sposób bycia, lekceważenie starszych. Przyczyną mogą być frustracje spowodowane niezaspokajaniem potrzeb dziecka w rodzinie, odrzucenie w grupie rówieśniczej, złe wzorce wychowawcze, niepowodzenia szkolne, gry komputerowe i filmy pełne przemocy.

Obecnie narkomania stała się jednym z większych zagrożeń dla młodych ludzi. Młodzież sięga po narkotyki przede wszystkim z ciekawości chęci przeżycia czegoś niecodziennego, jak również, aby zapomnieć o problemach. Narkomania jest zjawiskiem nie dającym się całkowicie wyeliminować, można je ograniczyć i łagodzić jej skutki. Przyczyn tego zjawiska możemy dopatrywać się w poczuciu utraty kontroli nad własnym życiem, braku autorytetów i rozpadanie więzi rodzinnych.

Szkolny program profilaktyki adresowany jest do uczniów, nauczycieli i rodziców, jest zgodny ze:

- statutem szkoły
- szkolnym programem wychowawczym.

W szkole prowadzona będzie profilaktyka pierwszorzędowa i drugorzędowa

• Profilaktyka pierwszorzędowa będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców.

Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz profilaktyka uzależnień. Działaniami prewencyjnymi objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka. Realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów

• Profilaktyka drugorzędowa skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych.

Pomoc będzie organizowana przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

W ramach programu podjęte zostaną

- działania informacyjne
- działania edukacyjne
- działania integracyjne
- działania wdrażające określone umiejętności
- działania interwencyjne

Program jest otwarty i może ulegać modyfikacji, wiąże się z problematyką poszczególnych przedmiotów, godzin wychowawczych i umożliwia wykorzystanie innych programów profilaktycznych realizowanych przez osoby kompetentne i właściwie przeszkolone. Jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- kształtowanie właściwej postawy ucznia
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych
- budowanie postaw życzliwości i miłości
- przeciwdziałanie agresji i przemocy
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią

Cele i zadania szkolnej profilaktyki

Zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające

- ochrona młodego człowieka przed zagrożeniami
- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy
- dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających.

Ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenie, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna

- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych
- rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną
- redukcja agresywnych zachowań w grupie rówieśniczej
- popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego

Kształtowanie osobowości ucznia w taki sposób, aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym

- budowanie poczucia własnej wartości i zachowań asertywnych
- kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej
- wychowanie do wartości i podejmowania odpowiedzialnych decyzji
- zaspokojenie potrzeb psychospołecznych ucznia

Wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży:

- pedagogizacja rodziców
- porady, konsultacje
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej
- zaangażowanie rodziców w życie szkoły

Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego życia młodzieży w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych

- zapewnienie wymiany informacji pomiędzy pracownikami szkoły
- doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży

Treści programu będą realizowane podczas:

- lekcji
- godzin wychowawczych
- zajęć z pedagogiem szkolnym
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów
- zajęć pozalekcyjnych
- konkursów
- wycieczek szkolnych.

Metody pracy:

- pogadanki
- dyskusja
- burza mózgów
- wykłady
- warsztaty dla nauczycieli i rodziców
- treningi
- zajęcia terapeutyczne
- gry i zabawy psychologiczne

Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych

W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń:

- uzyskuje pomoc pedagogiczno- psychologiczną,
- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić
- identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące

- z prowadzenia zdrowego stylu życia
- osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne
- rodzice chętnie uczęszczają w oferowanych im programach, warsztatach

Sposoby ewaluacji

- obserwacja zachowań,
- sondaże wśród rodziców i uczniów,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły,
- analiza dokumentów (plan pracy wychowawcy, konspekty lekcji, dzienniki).

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

CELE OPERACYJNE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Zdiagnozowanie środowiska uczniowskiego.	Poznanie sytuacji rodzinnej ucznia oraz środowiska ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta diagnozująca - rozmowy z uczniami - rozmowy z rodzicami - opracowanie listy uczniów wymagających pomocy 	wychowawcy klas pedagog szkolny	IX - X
2. Poszerzenie wiedzy dotyczącej zagrożeń wynikających z: - uzależnień od alkoholizmu, nikotyny, narkotyków, leków i gier komputerowych, - sekt, subkultur i nowych ruchów religijnych, - przemocy i agresji, - chorób: AIDS, anoreksja, bulimia	Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy na temat zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych, - warsztaty, - pogadanki na lekcjach wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> - instytucje współpracujące ze szkołą, - pedagog szkolny, - wychowawcy klas 	<ul style="list-style-type: none"> - programy profilaktyczne IX-XI, - cały rok szkolny

<p>3. Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integracja uczniów klas pierwszych, - poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi, - zapoznanie z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia adaptacyjno-integracyjne w klasach pierwszych, - wycieczki integracyjne, - udział w imprezach klasowych i szkolnych uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, - pogadanki na lekcjach wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny przy współudziale pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - wychowawcy klas 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne IX-X, - cały rok szkolny
<p>4. Kształtowanie wśród uczniów poczucia odpowiedzialności niesienia pomocy osobom zagrożonym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzależnieniami, - przemocą i agresją, - chorobami. 	<p>Zgromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy na terenie miasta Poznań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przekazanie wychowawcom klas zgromadzonych informacji, - umieszczenie w widocznym miejscu adresów i numerów telefonów instytucji zajmujących się pomocą 	<p>pedagog szkolny</p>	<p>cały rok szkolny</p>

<p>5. Ograniczanie przemocy i agresji wśród uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań agresywnych, - uświadomienie uczniom odpowiedzialności karnej, - kształcenie pozytywnych wzorców zachowań uczniów, - kształtowanie pozytywnych relacji pomiędzy starszymi i młodszymi uczniami, - podnoszenie poziomu dyscypliny, - zapewnienie bezpiecznego pobytu w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie referatu n/t agresji, - przeprowadzenie zajęć w klasach dotyczących zachowań agresywnych, - prelekcja dotycząca odpowiedzialności karnej 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - przedstawiciele Policji i Straży Miejskiej, - wychowawcy, - nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> - XI-XII, - I/2012r - cały rok szkolny
<p>6. Propagowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>Poszerzanie wiedzy uczniów na temat chorób: AIDS, anoreksja, bulimia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie informacji n/t zaburzeń odżywiania, - wykorzystanie środków audiowizualnych na lekcjach wychowawczych, - prelekcja 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - wychowawcy klas, -nauczyciele biologii, - pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - pielęgniarka szkolna 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>7. Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z uzależnieniami od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alkoholu, - nikotyny, - narkotyków, - leków, - gier komputerowych, - innych 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań profilaktycznych na terenie szkoły, - kształcenie postaw asertywnych, - propagowanie zdrowego stylu życia, - poznanie możliwości obrony przed uzależnieniami, 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na lekcjach wychowawczych, - wykorzystanie środków audiowizualnych w ramach godzin wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny - pielęgniarka szkolna, - wychowawcy klas, - nauczyciele 	<p>cały rok szkolny</p>
<p>8. Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogizacja rodziców, - podwyższanie kompetencji wychowawczych rodziców, - wzbogacanie wiedzy na temat zagrożeń cywilizacyjnych współczesnego świata, - zapoznanie z adresami instytucji zajmujących się pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie o dostępnych formach pomocy, - wymiana informacji, - konsultacje w godzinach popołudniowych (1 raz w tygodniu) 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - wychowawcy klas 	<p>cały rok szkolny</p>

<p>9. Pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<p>- zapoznanie nauczycieli z wymaganiami dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ze szczególnym uwzględnieniem dysleksji rozwojowej</p>	<p>- dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów, - prowadzenie zajęć indywidualnych z uczniami, - konsultacje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną</p>	<p>- nauczyciele, -pedagog szkolny</p>	<p>- IX-X - cały rok szkolny</p>
--	---	---	--	--------------------------------------

Opracowanie:
mgr inż. Dorota Stęsik
mgr Ewa Dzieciatkowska